

Exam. Code : 103205

Subject Code : 1197

B.A./B.Sc. 5th Semester

HISTORY OF ART

Paper-B

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—50

Note :—(1) Attempt any **ten** questions.

(2) Each question carries **5** marks.

1. Why is Chola period known as the Golden Age of Indian Sculpture ?
2. Discuss the importance of Buddhist theme in Pala and Sena School of Art.
3. Elaborate on the distinct influences of the Pala-Sena School of Art on Gupta tradition of sculpture in the medieval period.
4. Explain the technique of 'cire perdue'.
5. What do you understand by Relief Sculpture ? Highlight its main features.
6. Give a description of the Gangaikonda Cholapuram Shiva temple.
7. With special reference to its musician figures, write a detailed note on the sculptures of Surya Temple Konark.
8. Write a note describing the Shiva and Parvati sculptures of Gurjara-Pratihara style.
9. Give a detailed analysis of the sculpture "Ravana Shaking Mount Kailash".
10. Discuss the symbolism of the Nataraja figure of Shiva from Rashtrakuta Art.

11. Critically appreciate the 'Descent of Ganga' from Mamallapuram.
Elaborate on the following Indian sculptures.
12. Viswaroopa form of Vishnu.
13. Marriage of Shiva and Parvati from Kannauj.
14. Lakshmi Narayana from Agroha.
15. Brihadiswara Temple in Tanjore.

(Punjabi Version)

ਨੋਟ :— (1) ਕੋਈ ਦਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।

(2) ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 5 ਅੰਕ ਹਨ।

1. ਭਾਰਤੀ ਮੂਰਤੀਕਾਰੀ ਕਲਾ ਦੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਯੁੱਗ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਚੋਲਾ ਕਾਲ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?
2. ਪਾਲਾ ਅਤੇ ਸੈਨਾ ਸਕੂਲ ਆਫ ਆਰਟ ਵਿੱਚ ਬੋਧੀ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
3. ਮੱਧਯੁਗੀ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਮੂਰਤੀ ਕਲਾ ਦੀ ਗੁਪਤਾ ਪਰੰਪਰਾ 'ਤੇ ਪਾਲਾ-ਸੈਨਾ ਸਕੂਲ ਆਫ ਆਰਟ ਦੇ ਵੱਖਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸੋ।
4. 'Cire Perdue' ਦੀ ਤਕਨੀਕ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।
5. ਰਾਹਤ ਮੂਰਤੀਕਲਾ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ? ਇਸ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰੋ।
6. ਗੰਗਾਈਕੋਂਡਾ ਚੋਲਾਪੁਰਮ ਸ਼ਿਵ ਮੰਦਰ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦਿਓ।
7. ਸੰਗੀਤਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਵੱਲ ਖਾਸ ਧਿਆਨ ਦੇਂਦੇ ਹੋਏ, ਕੋਨਾਰਕ ਦੇ ਸੂਰਜ ਮੰਦਰ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

8. ਗੁਜਾਰ-ਪ੍ਰਤਿਹਾਰ ਸ਼ੈਲੀ ਦੀ ਸ਼ਿਵ ਅਤੇ ਪਾਰਵਤੀ ਮੂਰਤੀਆਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
9. “ਰਾਵਣ ਕੈਲਾਸ਼ ਪਰਬਤ ਨੂੰ ਹਲਾਉਂਦੇ” ਦੀ ਮੂਰਤੀਕਲਾ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ।
10. ਰਾਸ਼ਟਰਕੁੱਟ ਕਲਾ ਤੋਂ ਸ਼ਿਵ ਦੇ ਨਟਰਾਜਾ ਚਿੱਤਰ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
11. ਮਾਮਲਾਪੂਰਮ ਦੇ ‘ਗੰਗਾ ਦੀ ਉਤਰਾਈ’ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਰੂਪ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਕਰੋ।
ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਭਾਰਤੀ ਮੂਰਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵਿਵਰਣ ਦਿਉ।
12. ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਰੂਪ ਸਰੂਪ।
13. ਕੰਨੋਜ ਤੋਂ ਸ਼ਿਵ ਅਤੇ ਪਾਰਵਤੀ ਦਾ ਵਿਆਹ।
14. ਅਗਰੋਹਾ ਤੋਂ ਲਕਸ਼ਮੀ ਨਾਰਾਇਣ।
15. ਤੰਜੌਰ ਤੋਂ ਬਰੀਹਦਿਸਵਰ ਮੰਦਰ।

(Hindi Version)

ਨੋਟ :- (1) ਕਿन्हीं दस प्रश्नों का प्रयास करें।

(2) प्रत्येक प्रश्न के 5 अंक हैं।

1. भारतीय मूर्तिकला के स्वर्ण युग के रूप में चोल काल को क्यों जाना जाता है ?
2. पाल और सेना स्कूल ऑफ आर्ट में बौद्ध विषय के महत्व की चर्चा करें।

3. मध्ययुगीन काल में मूर्तिकला की गुप्त परंपरा पर पाल-सेना स्कूल ऑफ आर्ट के अलग-अलग प्रभावों के बारे में विस्तार से बताएं।
4. 'Cire Perdue' की तकनीक बताइए।
5. राहत मूर्तिकला से आप क्या समझते हैं ? इसकी मुख्य विशेषताओं को उजागर करें।
6. गंगईकोडा चोलापुरम शिव मंदिर का विवरण दें।
7. संगीतकार की मूर्तियों को विशेष ध्यान देते हुए कोणार्क के सूर्य मंदिर की मूर्तियों पर एक विस्तारित नोट लिखें।
8. गुर्जर-प्रतिहार शैली की शिव और पार्वती की मूर्तियों का वर्णन करते हुए एक नोट लिखें।
9. "रावण का कैलाश पर्वत हिलाते मूर्ति" का विस्तृत विश्लेषण दें।
10. राष्ट्रकूटा कला से शिव के नटराज चित्र के प्रतीक की चर्चा करें।
11. मामल्लपुरम से 'गंगा के उत्तरने' की आलोचनात्मक रूप से सराहना करें।
निम्नलिखित भारतीय मूर्तियों पर विस्तृत चर्चा करें।
12. विष्णु के स्वरूप का विश्वरूप।
13. कन्नौज से शिव और पार्वती का विवाह।
14. अग्रोहा से लक्ष्मी नारायण।
15. तंजौर में बृहदिश्वर मंदिर।